

Pyhä Henki Apostolien teoissa, osa I

Apostolien tekoja pidetään lääkäri Luukkaan kirjoittamana 80-luvulla.

Alkujakson päähenkilö on Pietari (luvut 1-8). Toisen jakson keskushenkilö on Paavali (luvut 9-28). Myöhemmin palataan vielä Pietariinkin parissa yhteydessä. Apostolien tekojen punaisena lankana on evankeliumin kulku Jerusalemissa Roomaan.

Apostolien tekojen ohjelmanjulistus onkin kerrottu jo 1. luvun jakeessa 8: »Te tullette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka.» Samalla käy ilmi, mikä teki heikot ihmiset kykeneviksi tähän suunnattomaan tehtävään: »Kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman.»

Kirjassa viitataan peräti viitisenkymmentä kertaa siihen, mitä Pyhä Henki sanoi ja teki. Syystä onkin sanottu, että Apostolien tekojen nimenä voisi yhtä hyvin olla »Pyhän Hengen teot», sillä monen monta kertaa sanallinen todistus vahvistettiin ihmeillä ja merkein.

Tässä omassa esityksessäni lähes sivuutan voimakkaat tunnusteet ja Pyhän Hengen näkyvimmat merkit. En myöskään paneudu esimerkiksi Paavalin lähetysmatkoihin. Tulen kertomaan Pyhän Hengen aikaansaamista muutoksista entiseen tilanteeseen verrattuna.

Kaikki lainaamani raamatunpaikat ovat Apostolien teoista. Lainauksia on paljon, mutta olen pyrkinyt laittamaan ne kerrontaan sopivasti, siten ettei esityksestä tulisi liian raskas.

Pyhä Henki kutsuu Kristuksen todistajaksi

Otan tähän alkuun vielä uudelleen Jeesuksen omat sanat ennen ylösnousemustaan, 1:8: ”vaan, kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman, ja te tullette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka”.

Tässä on selkeästi kerrottuna Apostolien tekojen ohjelmanjulistus kuten jo mainitsin. Samoin se sisältää kutsun Jeesuksen todistajaksi. Tämä kutsu osoitetaan jokaiselle Herran omalle.

Pyhä Henki haluaa muuttaa meidän tapamme puhua

Apostolit tulivat huomaamaan, että heille annettiin kokonaan uusi tapa julistaa evankeliumia.

Pietarin puhe saattoi sisältää aluksi ilmoituksen käsillä olevasta tilanteesta, sitten näköaloja Vanhan testamentin kirjoituksiin ja lopuksi silminnäköisen todistuksen Jeesuksen ristinkuolemasta ja ylösnousemuksesta.

Laitan näytteen Pietarin ensimmäisestä puheesta Pyhän Hengen vuodattamisen jälkeen, 2: 15-17:

Eivät nämä ole juovuksissa, niin kuin te luulette; sillä nyt on vasta kolmas hetki päivästä. Vaan tämä on se, mikä on sanottu profeetta Joelin kautta: ’Ja on tapahtuva viimeisinä

päivinä, sanoo Jumala, että minä vuodatan Henkeni kaiken lihan päälle, ja teidän poikanne ja tyttärenne ennustavat, ja nuorukaisenne näkyjä näkevät, ja vanhuksenne unia uneksuvat. 2:22-23:

Te Israelin miehet, kuulkaa nämä sanat: Jeesuksen, Nasaretilaisen, sen miehen, josta Jumala todisti teille voimallisilla teoilla ja ihmeillä ja merkeillä, joita Jumala hänen kauttansa teki teidän keskellänne, niin kuin te itse tiedätte, hänet, joka teille luovutettiin, Jumalan ennaltamäärätyn päätöksen ja edeltätietämyksen mukaan, te laista tietämättömien miesten kätten kautta naulitsitte ristille ja tapoitte. Hänet Jumala herätti ja päästi kuoleman kivuista, niinkuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää.

Samoin myöhemmin Paavali meni ensin synagoogaan puhumaan ja keskustelemaan. Hän aloitti selvittämällä kirjoituksia ja päättyi Jeesuksen ristillä kärsimisen ja ylösnousemuksen kuvaukseen.(17:1-3)

Julistetun sanoman hengellinen sisältö kiteytetään seuraavasti:

4:12:

Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa: sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman.

Myös meitä Pyhä Henki tahtoo ohjata puheissamme. Tärkein asia on luonnollisesti se, että puheemme keskuksessa on Kristus. Kuitenkin meidän puheitamme tahdotaan ohjata hienosäädöllä. Pyhä Henki antaa sanat telttakokoukseen, mutta Hän antaa myös sanat äidille tai mummille, joka kertoo pikkuiselle lapselle Jeesuksesta.

[Pyhä Henki muuttaa tapamme kuulla](#)

Kun opetuslapset puhuivat eri kielillä, niin tapahtui konkreettinen muutos tavassa kuulla. Ihmiset kuulivat kukin selkeällä äidinkielellään evankeliumin.

Apostolit huusivat Jerusalemin asukkaille: ”olkoon tämä teille tiettävä, ja ottakaa minun sanani korviinne...” Ja vähän myöhemmin uudelleen: ”Te Israelin miehet, kuulkaa nämä sanat...” (2:14; 2:22)

Se ei vielä riitä, että kuulemme ja ymmärrämme puheen. Vaikka se puhutaan äidinkielellämme ja korvamme sen kuulevat, jää se hyödyttömäksi, jos sitä ei oteta uskolla vastaan. Ja tämän juuri Pyhä Henki tahtoo ennen muuta olla vaikuttamassa.

2:37-38:

Kun he tämän kuulivat, saivat he piston sydämeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: ”Miehet, veljet, mitä meidän pitää tekemän?” Niin Pietari sanoi heille: ”Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan.”

Jotka nyt ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin, ja niin heitä lisääntyi sinä päivänä noin kolmetuhatta sielua.

[Pyhä Henki muuttaa elämänpiirimme](#)

Sisäinen muutos uskovaksi ja Jumalan lapseksi tuo myös ulkonaisen muutoksen. Toisten saman tien kulkijoiden seura muodostuu tärkeäksi. Samoin hengellisistä kokouksista muodostuu luonteva osa elämää. Uskon, että aikojen ollessa vaikeat, tämä puoli tulee yhä korostumaan. Apostolien teot antavat viitteen siihen suuntaan, että seurakunnan yhteisen

rukouksen merkitys on erityisen suuri. Seurakunta joutuu kaikkina aikoina kyselemään ja etsimään Jumalan tarkoittamaa tietä eteenpäin ja sen olisikin syytä olla kokousten lisäksi läsnä myös ajatuksissamme ja rukouksissamme.

Eli ei vain niin, että me olemme kerran viikossa seurakunnassa, vaan mielellään niin, että seurakuntakin on kodissamme mukana hiljaisissa rukouksissamme.

2:42:

Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa.

[Pyhä Henki muuttaa käytöstämme](#)

Apostolin tekojen kolmas luku kertoo Pietarin rohkeasta julistuksesta. Juuri Pietari oli arkana kieltänyt vangitun Jeesuksen ihmisten edessä. Hän pakeni paikalta itkien kukon laulaessa. Tämän muistamme kaikki kovin hyvin. Meidän on niin helppo samaistua pelokkaaseen Pietariin.

Nyt olemme saaneet seurata Pietarin rohkeaa julistusta.

Neljännän luvun kolmas jae kertoo miten vaarallinen tilanne oli. ”Ja he kävivät heihin käsiksi ja panivat heidät vankeuteen seuraavaan päivään asti, sillä oli jo ehto.”

Viides jae sanoo: Seuraavana päivänä heidän hallitusmiehensä ja vanhimpansa ja kirjanoppineensa kokoontuivat Jerusalemissa,

Jae 13: Mutta kun he näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja havaitsivat heidän olevan koulunkäymättömiä ja oppimattomia miehiä, he ihmettelivät; ja he tunsivat heidät niiksi, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa.

Myöhemmin sanotaan vielä: Ja kun he olivat rukoilleet, vapisi se paikka, jossa he olivat koolla, ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti.(4:31)

Mielestäni Pyhän Hengen antama rohkeus saa aikaan luontevaa raitista todistusta. Turha häpeily evankeliumin asiassa saa väistyä.

[Pyhä Henki vaikuttaa ihmissuhteissamme](#)

Seurakunta oli kuin yhtä perhettä. Sitä kuvataan näin:

Ja uskovaisten suuressa joukossa oli yksi sydän ja yksi sielu; eikä kenkään heistä sanonut omaksensa mitään siitä, mitä hänellä oli, vaan kaikki oli heillä yhteistä.

Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jeesuksen ylösnousemuksesta, ja suuri armo oli heillä kaikilla.

Ei myöskään ollut heidän seassaan ketään puutteenaista; (4:32-34)

Nykyisin ei sentään ole yhteisomistusta. Kuitenkin olemme varmasti jokainen huomanneet miten usko on vaikuttanut sen, että rakkaimmat ja läheisimmät ystävät löytyvät useimmiten juuri uskovien parista. On niin suurta jakaa hengellisiä kokemuksia ja puhua siitä miten Herra on ollut hyvä. Samoin esirukouksien jakaminen yhdistää meitä uskovia.

[Pyhä Henki varustaa omiaan](#)

Hyvin monin paikoin kerrotaan voimateoista ja parantamisista sekä koko armolahjojen rikkaasta kirjosta.

Lisäksi kerrotaan miten apostolit vahvistivat ja varustivat uusia seurakuntia rukouksin ja käten päälle panemisin. Seuraavassa kohdassa Pietari ja Johannes ovat Samariassa.

8:14-15:

Mutta kun apostolit, jotka olivat Jerusalemissa, kuuluivat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen. Ja tultuaan sinne nämä rukoilivat heidän edestänsä, että he saisivat Pyhän Hengen; Seuraavista jakeista saa sen käsityksen, että Pietarilla oli aivan tapana kiertää seurakunnissa. Tässä kerrotaan myös Aineaan paraneminen.

9:31-34:

Niin oli nyt seurakunnalla koko Juudeassa ja Galileassa ja Samariassa rauha; ja se rakentui ja vaelsi Herran pelossa ja lisääntyi Pyhän Hengen virvoittavasta vaikutuksesta. Ja tapahtui, että Pietari, kiertäessään kaikkien luona, tuli myöskin niiden pyhien tykö, jotka asuivat Lyddassa. Siellä hän tapasi Aineas nimisen miehen, joka kahdeksan vuotta oli maannut vuoteessaan ja oli halvattu. Ja Pietari sanoi hänelle: "Aineas, Jeesus Kristus parantaa sinut; nouse ja korjaa vuoteesi." Ja kohta hän nousi. Nykyisinkin on hyvä, että on veljiä, jotka kiertävät rohkaisemassa ja varustamassa Herran omia. Kiitetään heistä jokaisesta. He tekevät arvokasta ja vastuullista työtä.

[Pyhä Henki vahvistaa kärsimyksissä](#)

5:41:

Niin he lähtivät pois neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Jeesuksen nimen tähden.

59-60: Ja niin he kivittivät Stefanuksen, joka rukoili ja sanoi: "Herra Jeesus, ota minun henkeni!" Ja hän laskeutui polvilleen ja huusi suurella äänellä: "Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä!" Ja sen sanottuaan hän nukkui pois.

Nykyisin saamme lukea tämän ajan rohkeista marttyyreistä. Kuitenkin voimme todeta, että Pyhä Henki vahvistaa meitäkin juuri niissä meidän omissa vaikeuksissa ja kärsimyksissä. Ne eivät aina näytä ulospäin kovin merkittäviltä, mutta Taivaallinen Isämme näkee sydämeemme ja Hän ei todellakaan halveksi mitään missä näkee lapsensa apua etsivän.

[Pyhä Henki johdattaa](#)

Kerron alkuun miten Filippus sai kokea ihmeellistä johdatusta.

8:26-31:

Mutta Filippukselle puhui Herran enkeli sanoen: "Nouse ja mene puolipäivään päin sille tielle, joka vie Jerusalemissa alas Gassaan ja on autio." Ja hän nousi ja lähti. Ja katso, siellä kulki etiopialainen mies, Etiopian kuningattaren Kandaken hoviherra, mahtava mies ja koko hänen aarteistonsa hoitaja; hän oli tullut Jerusalemiin rukoilemaan ja oli nyt paluumatkalla ja istui vaunuissaan ja luki profeetta Esaiasta. Niin Henki sanoi Filippukselle: "Käy luo ja pysytele lähellä noita vaunuja." Niin Filippus juoksi luo ja kuuli hänen lukevan profeetta Esaiasta ja sanoi: "Ymmärrätkö myös, mitä luet?" Niin hän sanoi: "Kuinka minä voisin ymmärtää, ellei kukaan minua opasta?"

Herra oli ilmestynyt Saulus Tarsolaiselle voimallisesti Damaskoksen tiellä. Muistamme miten hän menetti näkönsä kohdatessaan Kristuksen.

9:10-11:

Ja Damaskossa oli eräs opetuslapsi, nimeltä Ananias. Hänelle Herra sanoi näyssä: "Ananias!" Hän vastasi: "Katso, tässä olen, Herra." Niin Herra sanoi hänelle: "Nouse ja

mene sille kadulle, jota sanotaan Suoraksi kaduksi, ja kysy Juudaan talosta Saulus nimistä tarsolaista miestä. Sillä katso, hän rukoilee.

Olen usein miettinyt ja ihmetellyt Ananiaan luottamusta Herraan. Hän meni entisen seurakunnan vainoojan luokse rukoilemaan Herran kehotuksesta luottaen, että on turvassa. Moni meistä on saanut kokea ihmeellistä johdatusta. Se voi olla esimerkiksi sitä, että jonkun henkilön nimi tai kasvot ovat mielessämme niin tiiviisti, että lopulta soitamme hänelle. Ja kas kummaa, se tapahtuikin juuri oikeaan aikaan ja oli suureksi siunaukseksi. Sama johdatus liittyy esim. ammatin tai puolison valintaan tai tehtäviin seurakunnassa.

[Pyhä Henki antaa oivallusta](#)

Saulus oleskeli jonkun aikaa Damaskoksessa uskonveljien suojissa. Jossain vaiheessa kuitenkin juutalaiset pitivät keskenään neuvoa tappaakseen hänet. Portteja vartioitiin yötä päivää, jotta saataisiin Saulus tapettua. Opetuslapset laskivat kuitenkin hänet yöllä vasussa muurin aukosta ulos kaupungista. Näin hän pääsi Jerusalemiin aluksi Barnabaksen turviin. Joskus mekin saamme hämmästyä, kuinka jokin oivallus tulee mieleemme ja hiljaa kiitämme Isää siitä.

[Pyhä Henki avaa kokonaan uusia näköaloja](#)

Pietarille selvitetään seuraavan tapahtumaketjun kautta, että evankeliumi ei ole tarkoitettu vain juutalaisille. Kornelius oli sadanpäämies niin kutsutussa italialaisessa sotaväenosastossa. Hän oli Jumalan antaman näyn perusteella lähettänyt miehiä noutamaan Pietaria Joppen kaupungista.

10:9-15:

Ja seuraavana päivänä, kun he olivat matkalla ja lähestyivät kaupunkia, nousi Pietari noin kuudennen hetken vaiheilla katolle rukoilemaan. Ja hänen tuli nälkä, ja hän halusi ruokaa. Mutta sitä valmistettaessa hän joutui hurmoksiin. Ja hän näki taivaan avoinna ja tulevan alas astian, ikäänkuin suuren liinavaatteen, joka neljästä kulmastaan laskettiin maahan. Ja siinä oli kaikkinaisia maan nelijalkaisia ja matelijoita ja taivaan lintuja. Ja tuli ääni, joka sanoi hänelle: "Nouse, Pietari, teurasta ja syö." Mutta Pietari sanoi: "En suinkaan, Herra; sillä en minä ole ikinä syönyt mitään epäpyhää enkä saastaista." Ja taas ääni sanoi hänelle toistamiseen: "Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi."

Jumala johdatti Pietarin Korneliuksen luo. Se ei myöskään tapahtunut aivan helposti.

Kornelius oli lähettänyt miehensä hakemaan Pietaria, mutta tämä ei olisi rohjennut lähteä miesten matkaan ilman Jumalan erillistä kehotusta.

Pietarin saavuttua Kornelius kertoo hänelle miten Jumala oli kehottanut häntä hakemaan Pietarin luokseen ja miten hän oli totellut. Kornelius toteaa: "Nyt olemme siis tässä kaikki Jumalan edessä, kuullaksemme kaiken, mitä Herra on käskennyt sinun puhua".

Tässä vaiheessa Pietari viimein ymmärtää aivan ratkaisevan tärkeän asian ja sanoo:

"Nyt minä totisesti käsitan, ettei Jumala katso henkilöön, vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen." (10: 34-35)

Lähdimme liikkeelle Jeesuksen omista sanoista ennen Hänen ylösnousemustaan: ”vaan, kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman, ja te tulette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka” (Apt.1:8).

Nyt olemme kertomuksessamme päässeet siihen asti, että ensimmäinen pakanallinen perhekunta otti vastaan pelastuksen. Ja toisaalta ensimmäinen apostoli eli Pietari ymmärtää pelastuksen kuuluvan kaikille, koko ihmiskunnalle.

Luen loppuun osan Pietarin saarnasta Korneliuksen perhevälle, 10:38-43:

te tiedätte, kuinka Jumala Pyhällä Hengellä ja voimalla oli voidellut Jeesuksen Nasaretilaisen, hänet, joka vaelsi ympäri ja teki hyvää ja paransi kaikki perkeleen valtaan joutuneet; sillä Jumala oli hänen kansansa. Ja me olemme kaiken sen todistajat, mitä hän teki juutalaisten maassa ja Jerusalemissa; ja hänet he ripustivat puuhun ja tappoivat. Hänet Jumala herätti kolmantena päivänä ja antoi hänen ilmestyä, ei kaikelle kansalle, vaan Jumalan ennen valitsemille todistajille, meille, jotka söimme ja joimme hänen kanssaan sen jälkeen, kuin hän oli kuolleista noussut. Ja hän käski meidän saarnata kansalle ja todistaa, että hän on se, jonka Jumala on asettanut elävien ja kuolleitten tuomariksi. Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta.

Pyhä Henki Apostolien teoissa, osa II

Apostolien tekojen ohjelmanjulistus on kerrottu jo 1. luvun jakeessa 8: »Te tulette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka.» Samalla käy ilmi, mikä teki heikot ihmiset kykeneviksi tähän suunnattomaan tehtävään: »Kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman.»

Ensimmäisessä osassa kerroin jo miten Pyhä Henki vaikuttaa seuraavia muutoksia ihmisten elämässä:

- Pyhä Henki kutsuu Kristuksen todistajaksi
- Pyhä Henki haluaa muuttaa meidän tapamme puhua
- Pyhä Henki muuttaa tapamme kuulla
- Pyhä Henki muuttaa elämänpiirimme
- Pyhä Henki muuttaa käytöstämme
- Pyhä Henki vaikuttaa ihmissuhteissamme
- Pyhä Henki varustaa
- Pyhä Henki vahvistaa kärsimyksissä
- Pyhä Henki johdattaa
- Pyhä Henki antaa oivallusta
- Pyhä Henki avaa kokonaan uusia näköaloja

Jatkan tästä eteenpäin ja jälleen kaikki lainaukseni ovat Apostolien teoista.

Pyhä Henki muuttaa sinun perinteesi

Juutalaiset ovat odottaneet kansalleen Messiasta. Kun heistä osa uskoi Jeesuksen olevan ennustettu Messias, niin oli luonnollista ajatella pelastuksen kuuluvan edellen vain juutalaisille. Oli pitkä matka siihen, että ymmärrettäisiin Jeesuksen tuoma sovitus maailmanlaajuisena asiana. Aiheutti suurta hämminkiä, kun hurskaiden juutalaiskristittyjen tietoon levisi, että Pietari oli ollut ympärileikkaamattomien, toiseen kansalaisuuteen kuuluvien miesten vieraana.

11:1-9 kertoo seuraavaa:

Ja apostolit ja veljet ympäri Juudeaa kuulivat, että pakanatkin olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan. Ja kun Pietari tuli Jerusalemiin, ahdistelivat ympärileikatut häntä sanoen: "Sinä olet käynyt ympärileikkaamattomien miesten luona ja syönyt heidän kanssansa." Niin Pietari selitti heille alusta alkaen asiat järjestänsä ja sanoi: "Minä olin Joppen kaupungissa ja rukoilin; silloin minä näin hurmoksissa näyn: tuli alas astia, ikäänkuin suuri liinavaate, joka neljästä kulmastaan laskettiin taivaasta, ja se tuli aivan minun eteeni. Ja kun minä katsoin sitä tarkasti, näin minä siinä maan nelijalkaisia ja petoja ja matelijoita ja taivaan lintuja. Ja minä kuulin myös äänen, joka sanoi minulle: 'Nouse, Pietari, teurasta ja syö.' Mutta minä sanoin: 'En suinkaan, Herra; sillä ei mitään epäpyhää eikä saastaista ole koskaan minun suuhuni tullut.' Niin vastasi ääni taivaasta toistamiseen ja sanoi: 'Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.'

Sen jälkeen Pietari vielä kertoi miten hänet johdatettiin Korneliuksen kotiin ja miten siellä hänen puheensa aikana koko perhekunta oli täyttynyt Pyhällä Hengellä.

11: 17-18:

Koska siis Jumala antoi yhtäläisen lahjan heille kuin meillekin, kun olimme uskoneet Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin mikä olin minä voidakseni estää Jumalaa?" Tämän kuultuansa he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa sanoen: "Niin on siis Jumala pakanoillekin antanut parannuksen elämäksi."

Pietari oli näin saanut muut Jeesukseen Messiaanaan uskovat juutalaiset viimein ymmärtämään, että pelastus oli tarkoitettu kaikille, koko maailmalle, siis "pakanoillekin". On vaikea kuvitella suurempaa muutosta perinteeseen. Jeesukseen uskovat kaikista kansoista ovat sisaria ja veljiä keskenään. Ennen oli voimassa suorastaan kielto seurustella pakanoiden kanssa. Ja nyt heidät nostetaan juutalaisten rinnalle.

Nykyaikana saattaa olla myös sellaisia perinteitä seurakunnissa, mitä Pyhä Henki tahtoo muuttaa. Kuitenkaan muutos ei ole ristiriidassa Jumalan Sanan kanssa vaan sopuinnussa sen kanssa.

[Pyhä Henki muuttaa rukouselämäsi](#)

Varhaisessa juutalaisuudessa oli suuri merkitys pyhäkössä suoritettulla kultillisella rukouksella. Yksityinen rukoilija saattoi rukoilla missä tahansa, mutta kuitenkin pyhäkköön päin kääntyneenä. Vuonna 586 eKr. tapahtuneen temppelin hävityksen jälkeen alkoi synagoogien rakennus ja jumalanpalveluksen uhrikeskeiset seremoniat väistyivät. Laki sai keskeisen aseman. Israelin kulttiyhteisöstä tuli juutalainen lakiyhteisö. Synagoogan ovi avautuu Jerusalemiin päin eli rukoussuuntaan.

Kristityt omaksuivat joitakin rukoukseen liittyneitä perinteisiä tapoja. He todennäköisesti rukoilivat seisten kädet koholla tai polvillaan. Käsien ristimisen tapa tuli vasta paljon myöhemmin germaaneilta.

Kristittyjen seurakunta kokoontui yleensä kodeissa. Monet psalmit ja laulut säilyivät edelleen osana seurakunnan rukouselämää.

He alkoivat viettää myös säännöllisesti ehtoollista omissa kokouksissaan.

Rukous oli Pyhän Hengen johdattamaa ja kohdistui usein ajankohtaisiin tilanteisiin kuten seuraava esimerkki kertoo:

12:5:

Niin pidettiin siis Pietaria vankeudessa; mutta seurakunta rukoili lakkaamatta Jumalaa hänen edestänsä.

Apostolien teoista voi lukea myös miten saatettiin rukoilla Pyhän Hengen täyteyttä uskoville, samoin rohkaistiin uusia seurakuntia esimerkiksi profetian lahjan kautta. Sairaiden puolesta rukoiltiin myös. Samoin siunattiin eri tehtäviin ja matkoille.

[Pyhä Henki vahvistaa kutsumuksemme ja tehtävämme](#)

Antiokian varhainen kristillinen seurakunta nousi Jerusalemin rinnalle alkukirkon toiseksi keskuksiksi. Tämä nuori seurakunta päätti erottaa Barnabaksen ja Paavalin lähetystyöhön n. vuonna 46.

13:2-3:

Ja heidän toimittaessaan palvelusta Herralle ja paastotessaan Pyhä Henki sanoi: "Erottakaa minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä olen heidät kutsunut." Silloin he paastosivat ja rukoilivat ja panivat kätensä heidän päällensä ja laskivat heidät menemään. Tämä ensimmäinen matka suuntautui Kyprokselle, josta Barnabas oli kotoisin. Antiokia oli Paavalin toisenkin lähetysmatkan tukikohta ja sieltä hän lähti vielä kolmannelle matkalleen.

Vielä nykyisinkin on toivottavaa, että seurakunnissa olisi herkkyyttä kuunnella Pyhän Hengen ohjausta, kun nimetään henkilöitä eri tehtäviin ja tässä tarkoitan pääasiassa muuta kuin lähetystyötä. Itsekin toivon olevani tässä mielessä oikealla paikalla.

[Pyhä Henki vahvistaa tulevia koetuksia varten](#)

Kolmannentoista luvun lopussa kerrotaan, että opetuslapset tulivat täytetyiksi ilolla ja Pyhällä Hengellä.

Seuraavassa luvussa kerrotaan jo Paavalin kivittämisestä.

14:19:

Mutta sinne tuli Antiokiasta ja Ikonionista juutalaisia, ja he suostuttivat kansan puolellensa ja kivittivät Paavalia ja raastoivat hänet kaupungin ulkopuolelle, luullen hänet kuolleeksi. Uskon, että yhä tänä päivänä Jumala vahvistaa omiaan ennen jonkun koetuksen sallimista. Ei tarvitse etukäteen huolehtia miten ja mistä saa riittävän varustuksen. Se annetaan kyllä.

[Pyhä Henki jakaa johtajuutta](#)

14:23:

Ja kun he olivat valinneet heille vanhimmat jokaisessa seurakunnassa, niin he rukoillen ja paastoten jättivät heidät Herran haltuun, johon he nyt uskoivat

20:28:

Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut.

Tässä sanotaan, että he valitsivat vanhimmat seurakuntiin. Kuitenkin sanotaan toisessa yhteydessä, että juuri Pyhä Henki on pannut nämä henkilöt seurakunnan kaitsijoiksi. Sanoilla »vanhimmat» ja "kaitsijat" tarkoitetaan usein samaa seurakuntavirkkaa. Kyllä Apostolien teoissa on selvästi nähtävissä, että Pyhä Henki tahtoo olla jakamassa ja ohjaamassa johtajuutta seurakunnissa. Ja saamme rauhällisin mielin luottaa siihen, että Pyhä Henki on näin täälläkin vaikuttanut.

[Pyhä Henki ohjaa ratkaisujen teossa](#)

Tähän yhteyteen tuon kuvauksen niin sanotusta apostolien kokouksesta. Siitä kerrotaan viidennessätoista luvussa. Tähän Jerusalemissa pidettyyn kokoukseen osallistuivat ilmeisesti Paavali, Barnabas, 12 apostolia ja seurakuntien vanhimpia. Kokouksen aiheena oli se pitkö pakanoiden kristinuskoon kääntyessään ympärileikkauttaa itsensä ja sitoutua noudattamaan Mooseksen lakia.

Muistamme tuolta aiempaa miten Pietarille vahvistettiin, että evankeliumi kuuluu myös pakanoille. Sen vuoksi ei ole ihme, että hän nyt sanoo seuraavaa:

Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa ja tahdotte panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät meidän isämme emmekä mekään ole jaksaneet kantaa? Mutta me uskomme Herran

Jeesuksen armon kautta pelastuvamme, samalla tapaa kuin hekin." (15:10-11, Pietarin viimeiset sanat Apostolien teoissa).

Barnabas ja Paavali ilmoittivat kantanaan:

Sentähden minä olen sitä mieltä, ettei tule rasittaa niitä, jotka pakanuudesta kääntyvät Jumalan puoleen. (jae19)

Päätökseksi tuli:

Sillä Pyhä Henki ja me olemme nähneet hyväksi, ettei teidän päällemme ole pantava enempää kuormaa kuin nämä välttämättömät: että kartatte epäjumalille uhrattua ja verta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, ja haureutta (28-29)

Kokouksessa sovittiin myös apostolien työnjaosta. Paavalin osalle tuli pakanalähetys.

[Pyhä Henki voi muuttaa suunnitelmamme](#)

Paavalista ja Timoteuksesta kerrotaan seuraavaa luvussa 16 jakeissa 6-10:

Ja he kulkivat Frygian ja Galatian maan kautta, sillä Pyhä Henki esti heitä julistamasta sanaa Aasiassa.

Ja tultuaan Mysian kohdalle he yrittivät lähteä Bityniaan, mutta Jeesuksen Henki ei sallinut heidän sitä tehdä.

Niin he vaelsivat ohi Mysian ja menivät Trooaaseen. Ja Paavali näki yöllä näyn: makedonialainen mies seisoj ja pyysi häntä sanoen: "Tule yli Makedoniaan ja auta meitä." Ja kun hän oli nähnyt sen näyn, niin me kohta tahdoimme päästä lähtemään Makedoniaan, sillä me käsitimme, että Jumala oli kutsunut meitä julistamaan heille evankeliumia.

Pyhä Henki voi muuttaa myös meidän suunnitelmiamme.

Joskus käy niin, että valmisteltu puhe pitää laittaa syrjään ja Pyhä Henki tuo mieleen aivan uudet ajatukset. Tai jotain muuta vastaavaa tapahtuu ihan meidän arkisessa elämässämme.

[Pyhä Henki voi muuttaa maailmasi hetkessä](#)

Tästä kertoo kuudestoista luku jakeet 27-34:

Kun vanginvartija heräsi ja näki vankilan ovien olevan auki, veti hän miekkansa ja aikoi surmata itsensä, luullen vankien karanneen. Mutta Paavali huusi suurella äänellä sanoen: "Älä tee itsellesi mitään pahaa, sillä me kaikki olemme täällä." Niin hän pyysi valoa, juoksi sisälle ja lankesi vavisten Paavalin ja Silaan eteen. Ja hän vei heidät ulos ja sanoi: "Herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin?" Niin he sanoivat: "Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut, niin myös sinun perhekuntasi."

Ja he puhuivat Jumalan sanaa hänelle ynnä kaikille, jotka hänen kodissansa olivat. Ja hän otti heidät mukaansa samalla yön hetkellä ja pesi heidän haavansa, ja hänet ja kaikki hänen omaisensa kastettiin kohta. Ja hän vei heidät ylös asuntoonsa, laittoi heille aterian ja riemuitsi siitä, että hän ja koko hänen perheensä oli tullut Jumalaan uskovaksi.

Jumalan erityistä huolenpitoa oli myös se, että tuli kehotus päästää irti Paavali ja Silas. Näin vanginvartija ei joutunut maksamaan hengellään sitä, että vangit olivat karanneet. Ei vanginvartija voinut aavistaa töihin menessään, miten perusteellisesti koko hänen maailmansa muuttuisi lähituntien kuluessa.

[Pyhä Henki muuttaa auktoriteettimme](#)

17:7:

ja heidät Jaason on ottanut vastaan; ja nämä kaikki tekevät vastoin keisarin asetuksia, sanoen erään toisen, Jeesuksen, olevan kuninkaan.

Paavali oli ilmeisesti julistanut Jeesuksen olevan Messias, Jumalan valtakunnan kuningas. Tämän juutalaiset selittivät Rooman keisaria vastaan suunnatuksi poliittiseksi juonitteluksi kuten tapahtui myös Jeesuksen kohdalla.

Jeesus on myös meidän Herramme ja auktoriteettimme. Silti olemme toki kuuliaisat maalliselle laille.

Pyhä Henki muuttaa ymmärryksemme

Pyhä Henki antaa ymmärrystä ja avaa kirjoitukset. Tällaisiksi ahkeriksi kirjoitusten tutkijoiksi mainitaan berealaiset. Uskon, että tänä aikana meidän tulisi kaikkien olla kuin berealaiset siinä mielessä, että etsisimme Raamatun sanasta totuutta ja ymmärrystä.

17:10-11:

Mutta veljet lähettivät heti yötä myöten Paavalin ja Silaan Bereaan. Nämä olivat jalompia kuin Tessalonikan juutalaiset; he ottivat sanan vastaan hyvin halukkaasti ja tutkivat joka päivä kirjoituksia, oliko asia niin.

Pyhä Henki antaa rohkeuden ja uskollisuuden loppuun asti

Tästä kertoo Paavalin sanat 20:22-25:

Ja nyt, katso, minä matkustan, sidottuna hengessä, Jerusalemiin, enkä tiedä, mikä minua siellä kohtaa. Sen vain tiedän, että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa todistaa minulle ja sanoo, että kahleet ja ahdistukset minua odottavat. En minä kuitenkaan pidä henkeäni itselleni minkään arvoisena, kunhan vain täytän juoksuni ja sen viran, jonka minä Herralta Jeesukselta olen saanut: Jumalan armon evankeliumin todistamisen. Ja nyt, katso, minä tiedän, ettette enää saa nähdä minun kasvojani, ei kukaan teistä, joiden keskuudessa minä olen vaeltanut ja saarnannut valtakuntaa.

Myöhemmin kerrotaan seuraavaa 21:13:

Silloin Paavali vastasi ja sanoi: "Mitä te teette, kun itkette ja särjette minun sydäntäni. Sillä minä olen valmis, en ainoastaan käymään sidottavaksi, vaan myöskin kuolemaan Jerusalemissa Herran Jeesuksen nimen tähden."

Pyhä Henki antaa kyvyn rohkaista muita

Laiva, jolla Paavalia kuljetettiin vankina Roomaan, joutui haaksirikkoon. Seuraavissa jakeissa hän rohkaisee merimiehiä:

Mutta nyt minä kehoitan teitä olemaan rohkealla mielellä, sillä ei yksikään teistä huku, ainoastaan laiva hukkuu. Sillä tänä yönä seiso minun tykönäni sen Jumalan enkeli, jonka oma minä olen ja jota minä myös palvelen, ja sanoi: 'Älä pelkää, Paavali, keisarin eteen sinun pitää menemän; ja katso, Jumala on lahjoittanut sinulle kaikki, jotka sinun kanssasi purjehtivat.' Olkaa sentähden rohkealla mielellä, miehet; sillä minulla on se usko Jumalaan, että niin käy, kuin minulle on puhuttu. (27:22-25)

Pyhä Henki jakaa myös rohkaisun sanaa toinen toisillemme. Se tuntuu usein niin vähäpätöiseltä, mutta sillä on suuri arvo seurakunnan keskellä. Eikä sen tarvitse olla aina sanottu täältä pöntön takaa. Se voi liittyä tervehdykseen tai kahvihetkeen aivan yhtä hyvin.

Olemme puhuneet paljon Pyhästä Hengestä. Kuitenkin kaikesta olemme nähneet sen, että Pyhä Henki ei koskaan nouse Jeesuksen yläpuolelle. Hän osoittaa aina Kristusta. Hän vaikuttaa aina evankeliumin ymmärtämistä ja etenemistä. Hän avaa aina meille kirjoituksia. Hän vaikuttaa meissä yhteyttä ja rakkautta.

Otan loppuun vielä Apostolien tekojen keskeisen sanoman:

10:43:

Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta (Pietarin puheesta Korneliuksen perhevälle)

4:7-12:

Ja he asettivat heidät eteensä ja kysyivät: "Millä voimalla tai kenen nimeen te tämän teitte?" Silloin Pietari, Pyhää Henkeä täynnä, sanoi heille: "Kansan hallitusmiehet ja vanhimmat! Jos meitä tänään kuulustellaan sairaalle miehelle tehdystä hyvästä työstä ja siitä, kenen kautta hän on parantunut, niin olkoon teille kaikille ja koko Israelin kansalle tiettävä, että Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimen kautta, hänen, jonka te ristiinnaulitsitte, mutta jonka Jumala kuolleista herätti, hänen nimensä kautta tämä seisoo terveenä teidän edessänne. Hän on 'se kivi, jonka te, rakentajat, hylkäsitte, mutta joka on kulmakiveksi tullut.' Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman."

Ceta Lehtniemi

Lähteenä:

Raamattu 1933/38

Heikki Palva, Raamatun tietosanasto

Digi-IRT